

Ukraina: Memorandum z MFW – impuls dla reform

MFW opublikował 9 sierpnia treść memorandum podpisanego z rządem i bankiem centralnym Ukrainy. Jego realizacja zapewni Ukrainie 15,1 mld USD w ramach nowego programu *stand by*. Wdrożenie zapisów memorandum będzie sprzyjało też poprawie sytuacji gospodarczej i może być początkiem szerszych reform strukturalnych i instytucjonalnych. Władze Ukrainy uzyskują też polityczne alibi – podejmowanie kosztownych społecznie decyzji jest przedstawiane jako następstwo nieudolnych rządów Julii Tymoszenko, po których niezbędne jest sięganie po środki MFW.

Warunki MFW w większości są takie same jak w poprzednim programie współpracy: poprawa kondycji finansów publicznych, wzmocnienie samodzielności NBU, stabilizacja sektora bankowego i poprawa klimatu inwestycyjnego. Ograniczenie deficytu budżetowego i długu publicznego wymaga decyzji, które zwiększą dochody budżetu (rozszerzenie bazy opodatkowania) oraz zmniejszą wydatki budżetowe. Dotyczy to w szczególności redukcji budżetowych dopłat do Państwowego Funduszu Emerytalnego (memorandum zakłada wydłużenie minimalnego stażu pracy z 5 do 15 lat i stopniowego zrównania wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn) oraz likwidacji dofinansowania Naftohazu, co wiąże się z ze stopniowym urynkowaniem cen gazu dla wszystkich odbiorców. Rząd został też zobligowany do reformy systemu podatkowego i zmian zasad polityki socjalnej – przejście od ulg do pomocy bezpośredniej. Inne zmiany mają służyć m.in. tworzeniu jednolitych rynkowych warunków dla działalności banków (w tym państwowych) i przejrzystości systemu bankowego, wzmocnieniu pozycji NBU w ograniczaniu inflacji, uelastycznieniu polityki kursowej, deregulacji w polityce gospodarczej w celu poprawy klimatu inwestycyjnego. Program kredytowy wymusza wdrożenie określonych rozwiązań przed wypłatą każdej kolejnej transzy.

Proponowane zmiany poprawią kondycję ukraińskich finansów publicznych, choć nie wyczerpują zakresu koniecznych zmian przedstawionych w prezydenckim programie reform. Mogą ułatwić realizację tego programu, ponieważ obejmują bardzo trudne politycznie decyzje dotyczące np. podwyżek cen gazu i taryf komunalnych czy przedłużenia wieku emerytalnego. Teraz rząd może je usprawiedliwiać koniecznością korzystania z finansowego wsparcia MFW po rządach „pomarańczowych”. <AnG>